

Helyi díj helyben:	
Egész évre . . .	8 irt
Félévre	4 irt
Negyedévre . . .	2 irt
Vidékre 1 frttal több.	
Hirdetési díj:	
Egész oldal . . .	20 frt
Fél oldal	10 frt
Negyedoldal . . .	5 frt
Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.	

SZABADSÁG.

MEGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR:
VASÁRNAP, KEDDEN és CSÜTÖRTÖKÖN.

Egyes szám ára 10 kr. —

A szerkesztőség és kiadóhivatal:	
VII-ik kör, varag-utca, 337-ik házszám.	
Ugy a köziratok, mint a hirdetések ott vetetnek fel.	
„Nyiltes” sora 15 kr.	
Kisebbségi hirdetéseknel minden szótán 5 kr. és a kincstári illeték számítottatik.	

Palics jövője érdekében.

II.

A mi Palics látványosságait illeti, vajmi kevés a felsorolni való. A kezdetleges állapotra valló két nádas lakház még mindig csúfságos látvány; az emeletes főépület, ha csiny dolgában nem is, legalább kényelmes termivel kielégítőnek mondható. A meleg fürdő is még ahogy úgy megjárja, hisz a szabadban is fürödhetünk, ha — ami legtöbbször megeshik — oda már nem lehet jegyet kapni.

Arról, ami fürdőintézetünk hírnevét és ezzel kapcsolatban jövedelmezőségét emelhetné, azon tényezőkről alig van gondoskodva.

Ott van a vízvezeték nélkül alig gondolható 35 holdnyi park, mely egyhangu bokrozatával inkább fárasztó, mint üdítő a szemlélőre nézve. A legkisebb felvidéki fürdő e tekintetben — ha még csak pár év előtt keletkezett is — tulszárnyalja Palicsunkat, mert szökőkutak, virágszönyegnek mondható dísznövények, lombátorok stb. váltják fel egymást. Jó ivóvízzel kínálja meg a sétálókat egy-egy csinos kút; míg nálunk jaj annak, ki arra gondolna, hogy 4-5 óra hosszat töltsön a parkban. Kénytelen a korcsmába menni, mert

a közkút a parkban csak jámbor óhaj mindedig.

A több mint 100 — kilométernyi vízterület magában véve elég szép látvány; de hiányt érez az ember kivándorlási helyeken. Hisz örökké nem csónakázhatik, hogy a vizen széjjel nézzen az egyhangu vidéken. A hatóság e téren tanusított mulasztását némiképp pótolja ugyan Vermes Lajos országos hírű versenypályája. Ez azonban az erkölcsi támogatás hiányában csak úgy áll ott, mint délibáb a puszták közepén.

A maholnap versenytársárá kinövő „Kamarás” fenyevéért lett már eddig is a vidék által földicsérve, noha mérvadó szegedi uri emberek ítélete szerint Kamaráson éppenséggel csak unatkozni lehet, azt is csak egyszer, mert elmegy az ember kedve az ilyen szórakozástól. Hanem a Palics környékén a park és vízterület közelében elég tér arra, hogy rövid időn át gyönyörű fiatal fenyeserdőt létesítsünk. Csak a városi Theresia parkra kell gondolnunk s meggyőződhetünk a kivitel sikeréről.

A víz maga piszkos, hinárral telt. Hát ezen is másképp kellene segíteni, mint kézi munkával, hozathatnánk egy kotró gépet, mely sikeresebben tisztítaná meg a vizet. A városból kifolyó

piszok, esővíz és a vele járó hulladék tápot visz ugyan a halaknak, de Palics nem haltenyésztésre szánt tó, hanem gyógyfürdő első sorban. Ez okból az ugynevezett Kis-Palics el volna választandó zsilippel bíró töltéssel a Nagy-Palicstól. Ez esetben a tó vize erejében is hatásosabb lenne, mely körülmény maga is elég indok arra nézve, hogy költséget nem kimélve áldozatot hozzunk fürdőintézetünk emelése és átalakítása érdekében.

A megyei tanítógyűlésről.

II.

A járáskörök elnöki jelentése elhangzása után a közgyűlés által kidolgozásra kitézött tétel felolvasása és megvitatása következett. Első felolvasó volt Guresán István, kinek a választmány 50 frank jutalmat adott a dolgozatáért, melyben a magyar nyelv mint kizárólagos tananyag fogadtatik el. Ugyanezen tételtől többen is irtak, felolvasásra ajánlott Kupicza dolgozata, mely minden tekintetben alapos, a tárgyat teljesen kimerítő és sokkal körültekintőbb volt mint az elsőnek felolvasott dolgozat. A közgyűlés tüntetészerű szüneti nem akaró éljenzése minden ékesszólásnál szebben kimondta elítélő véleményét a központi választmány azon hivatalosan hozott határozata fölött, hogy a jutal-

TÁRCZA.

Örök szerelem.

— A „Szabadság” eredeti tárczája. —

Késő éjjel volt. A hatalmas mennyboltozaton egyetlen csillag sem ragyogott. Áthatlan sötétség borította az egész tájat. Néma csend és némaság honolt mindenütt. Csak néhány elkésett fiatal ember siető lépteit lehetett hallani. Aztán elesendesült minden.

Az István-utca egyik földszintes házának ablakából gyenge világosság tört elő. Ott még virasztottak. Egy fiatal ember mellett, a ki veszélyesen megbetegedett.

A szoba egyik sarkában volt az ágy, melyen a beteg mozdulatlanul feküdt. Mellette a széken egy jóságos tekintetű nő ült, aggodalmas tekintettel nézve a beteg nyugtalan mozdulatait s figyelve annak gyenge sóhajaira, lázas álmaiban kiejtett összefüggéstelen szavaira.

A másik szobában egy könnyes szemű ifjú hölgy járkált izgatottan fel s alá. A beteg fájdalmas nyöszörgése behallatszott hozzá. Majd meg úgy tűnt föl előtte, mintha nevéen szólítaná. Megrezen. Forró homlokát mintegy öntudatlanul oda szoritja a jéghideg üvegábrára és mereven kibámul a sötét éjszakába; fel egész a csillagtalan égboltra, mintha onnan remélne, onnan várna segítséget.

Az álmából felzavart házi orvos nehézkes lépteit és halk köhéscelése hallatszottak. Néhány pillanat múlva csendesen kopogott az ajtón és belépett a szobába. Szó nélkül odament az ágyhoz és hosszasan vizsgálgatni kezdé a beteg ütérét, miközben fejét csóválta. Aztán halk utasítást adva a beteg mellett virrasztó öreg asszonynak, mormogva távozott.

A fiatal hölgy kikísérte az utcára. Suttogó, elfojtott hangon, mintha attól félne, hogy odában a beteg meghallhatná, kérdezte:

— Orvos ur, van remény felgyógyulásához?

Az orvos habozott, vajjon megmondja-e az igazat, vagy sem. Néhány pillanat múlva megszorította a nő piciny kezeit és vontatott hangon szomorúan mondá:

— Veszélyes, igen veszélyes a baj . . . Aztán felnézett az égre, mintha mondaná: Istennél a segítség . . .

A hölgy nem hallott többet. Ugy érezte magát, mintha a gondolatok összezsavarodnának forrongó agyában s mintha szive szétrepedni készülne óriási fájdalomában.

A nyirkos falhoz dűlt és mint aki valami drágát, valami kedveset veszített el: keservesen sirt és tépte leomló szöke fűrteit. Majd hirtelen felüté fejét. Szemei szárazak voltak, ajka érthetetlen szavakat mormogott. Lassan betántorgott a szobába és lerokkadva egy székre, keservesen zokogni kezdett.

A másik szobában a beteg lassan fel-emelve fejét, figyelmesen hallgatódzott, majd nyugtalanul tekintett széjjel.

— Keres valamit? — kérde az ápolónő és elsimitá a beteg homlokáról a gondos fűrtöket.

— Amus néni! Hol van Teréz? látni óhajtom őt.

— Majd el fog jönni, lelkem; bizonyosan eljön. Csak türelem.

— Hát nincs itt? Oh pedig azt hittem hogy ő van körülöttem.

A fiatal hölgy nem tűrtözhette tovább magát. Az orvos határozott tilalma ellenére — nehogy felizgassa a beteget — elősiklott rejtekéből és berohanva a szobába, térdre rogyott az ágy előtt.

— Teréz! édes Teréz! kiáltott a beteg örömmrepeve.

— Szerelmem! Hát így kell téged viszontlátanom? — Kérdé szivetrázó hangon a hölgy, bús tekintetét epedve nyugtatva a beteg halványodni kezdő arcán.

A beteg nem felelt. Látszott arcán, hogy keblében viharos érzelmek dülnek. Felemelkedett. Megfogta a fiatal nő reszkető kezét és keblére szoritotta. Szólni akart, de egy erős köhögési roham megakadályozta abban.

(Folytatása követ.)

mat a közgyűlés véleménye mellőzésével kiadta. A jutalmak kiosztása ugyanis új intézmény és mint ilyen a közgyűlést illeti meg a döntés joga, legalább mindaddig, míg azt a választmányra át nem ruházza. Kinos megnevezését szűlt az is, hogy egy választmányi tag, ki tehát a jutalom kiadásánál szerepelt, a második dolgozatnál azon pontot kárhóztatta, melyet a közgyűlés érdemleges vita mellett mint a dolgozat fénypontjai egyikét helyesnek találta.

A második tétel volt a szépírási módzata. E tételt 7-en dolgozták ki. Főolvasztott az 50 frankkal jutalmazott Guresán István és Kovács Gézáé (főolvasztotta Móra Zentáról). E dolgozatnál megépséggel nem lett volna szabad a jutalmat G. I-nek kiadni mert *dolgozata nem önálló mű volt, hanem a szabadkai járáskör tavaszi ülésén főolvasott két dolgozatnak a választmány határozata folytán általa készített összeolvasztása.* Semmi egyéb.

A Móra által főolvasott dolgozat több hatást ért el, mint a jutalmazotté, mi különben az ügyesebb főolvasás, és humoros irányának tulajdoníthat.

A két dolgozat főolvasása után következő indítványt tette egy szabadkai tanító:

„Tekintettel arra, hogy tulajdonképeni bírálatról itt már szó sem lehet, miután a központi választmány nemcsak bíralt és ítél, hanem a jutalmakat is kiadta már, mihez azonban csak a közgyűlésnek lett volna joga; indítványozom ennél fogva, hogy máskor előbb hallgattassék meg a közgyűlés véleménye. Mert így nincs értelme az egész gyűlésre járásnak. A választmány tegye amit jónak lát, nyomassa ki az évkönyvet, küldje meg minden tagnak, s ezzel vége volna.“

Daczára, hogy a közgyűlés helyeslé az indítványt, elnök kimondá a határozatot, hogy nem bocsátható tárgyalásra az indítvány, mert 15 nappal előbb nem adatott be. A furcsa itt csak az, hogy ugyancsak ezen közgyűlésen bocsátotta tárgyalás alá ugyanezen tanítónak 1/2 órával előbb szintén előszóval tett indítványát az elnök. Ezzel csak azt igazolta, hogy a választmány hibáját nem tudta menteni. Ekkor érkezett Schmausz E. megyei alispán, közgyűlési elnök, meleg hangon tartott üdvözlő sürgönye Gleichenbergből, az üdvözlő sürgönyt 3-szoros éljennel fogadta a közgyűlés és sürgönyileg köszönte meg a szíves érdeklődést.

Rövid szünet után a harmadik tétel „Egy megtartott kirándulás leírása“ következett. Burkovits Lajos és Móra István dolgozata 10–10 franknyi jutalomban részesült. Az érdekes főolvasásokat megéltették. Erre több kisebb tárgy és indítvány tárgyalatván jövő évre Zentára tüzetett ki a közgyűlés helye. Megemlítjük még, hogy később a kir. II. tanfelügyelő tett indítványt, mely miután 15 nappal előbb nem lett beterjesztve a jövő közgyűlésre maradt.

A csaknem 150 tagból álló közgyűlést sikerült bankett zárta be, melyen 57-en vettek részt. Hja nem bankettirozhatnak ám minden község tanítói; mert nem egyforma a napidíj. Néhol 8–10 frt, Gyurgyevón fejésként 20 frt, Szabadkán — megmondtuk már hogy mennyi.

A süketnémák oktatásának története.

Irta: Mettenet Th. franciából ford. HAVAS A.

A pogány undorral viseltetik minden iránt, ami jelentéktelen, gyengéd; fogyatékoság előtte a megvetés tárgya; a szenvedés méltankodás; a szenvedők könyve megzavarja véleményét; az inségesek, erőtlének és szerencsétlenek sóhaja hasztalanul érinti fülét. Részvét, rokonszenv, kegyesség számára idegenek, menekülni igyekeznek azoktól, kik szenvednek és sóhajtának, hogy élveinek zavartalanul élhessen. Nem is csodálkozhatunk a fölötte, hogy a szegény süketnémákat a pogányok kitétek vagy halálra ítélték. Ha Lycurgos törvényeire visszaemlékezünk, melyek minden

gyermekre hozták, kik nagyobb mérvű fogyatékosággal születtek, az életben maradásra méltatlanoknak találtattak, akkor fogalmat alkothatunk magunknak azon süketnémák számáról, kiket a Taygetos hegyére kitétek a természeti fogyatékosággal született kisdödek közül.

Ugyaníly sors várt ezen szerencsétlenekre Athenben, daczára azon erkölcsi fölénynek, melyben ezen köztársaság Spárta felett állt. A süketnémasággal született gyermekek kegyetlenül halálra ítéltettek, anélkül hogy valaki panaszt emelt volna ezen tévedés ellen. A természeti fogyatékoságok egyenlőnek tekintették a bűnösséggel.

Ki körülbelül 350. Jézus Krisztus előtt a süketnémasággal először érdemlegesebben foglalkozott, az a kitűnő bölcész, Aristoteles volt az, ki a süketnémákat az értelmiségől megfosztottnak és az oktatásra képteleneknek nyilvánította. Ezen vélemény sokáig fennmaradt e szerencsétlen teremtmények kárára. A rómaiak e szerencsétlenekkel ugyanoly kegyetlenül bántak, mint a görögök. Mihelyt valamely gyermek a süketnémaság észleltetett, azt a Tiber folyamba fulasztották. Csak azon gyermekek kerülhették el a folyamba dobálást — bizonyos időre, — kiket a szülők szeretele eltitkolt a haláltól, akár az által, hogy őket elrejték, akár az által, hogy eltagadták hibájukat, valamint azok, kiket a sükettség nem eléggé bizton észleltetett.

Azonban néhány századdal a keresztény időszámítás előtt ezen embertelenségekben észrevehető pangás állott be, habár Lucretius a költő, körülbelül 50 évvel Kr. e. nyíltan Aristoteles véleményéhez csatlakozott. Végre mégis engedélyeztek némi törvényt azon süketnémák védelmére, kik hasznavehetőségüket bármilyen módon igazolhatták. Azok, kiket sikerült titkon felnevelni, az által hogy a szellemi képzettség bizonyos fokát elérték velők: lassan lassan szétesztették ama rettenetes előítéletet, melynek lársaik áldozatul estek és — tudtukon kívül — a szerencsétlenségben testvéreiknek megmentőivé lettek.

Plinius, a naturalista, mintegy 50 évvel Kr. előtt említést tesz egy Quintus Pedius nevű, születésénél fogva süketnémáról, ki a szépművészetekben jártas volt. A hasonnevű consul unokája volt, és Augustussal, Césár örökségtársával, együtt neveltetett. A szónok Messala, ki vele rokonságban állott, a festészetben tanította. Valószínű, hogy azon süketnémák, kik rendkívüli tehetséggel voltak megáldva, természetes taglejtéseik által váltak fölismerhetőkké Augustus ideje óta; ez lévén azon korszak, midőn a pantomia elsőrendű művészet kezdett lenni. Ez időtől fogva nem volt többé lehetséges tőlük a természeti tehetségeket megtagadni és így a megsemmisítő törvények, mik e szerencsétlenek ellen hozták, hatályon kívül helyezettek azon meggyőző bizonyítékok következtében, melyekkel szolgáltak. Számukra egy jobb kor vette kezdetét, hanem szellemi képezetéseik sokáig semmibe sem vétettek és nem lehetett bennök

fölismereni a természetes hajlamot az ismeretekhez, mik a nyilvános élet fölfeltételét képezik, s melyek szükségesek az ügyek elintézése között. Így Justinianus törvényei szerint megvonták tőlük a végrendekezés és a saját birtokaik kezelési jogát és a süketnémák helyzete ezen tekintetben változatlan maradt több századon át mindazon országokban, hol Justinianus törvénykezését behozták.

(Folyt. köv.)

Irodalom művészet

A magyar írók legjelesebbjei sehol sincsenek annyira tömörítve, mint a nők legkedveltebb lapjánál, a „Képes Családi Lapok“-nál, melynek minden egyes száma több jeles írónktól hoz olvasmányt. A most megjelent 36. számában Jókaitól közli a „Feszty féle körkép“, Kenézy Csátár „Komám aszszonyának“ feliratu gyönyörű költeményét, Coburg herceg könyv ismertetését, továbbá „A hős“ című vig beszélyt Ábrai Kálmántól. „A cigány vajdát“ Mártonffy Imrétől, Telekes Béla költeményét, Columbus élénk tollal írt „Kolera félelem“ című ezikkét, „Az emberi beszédről“ értekezik Simonyi Elek. Képei a szokott művészi kivitelben mutatják be: Ábrányi Kornélt, Erkel Ferenczel és Sándort s genreképeket.

A „Képes Családi Lapok“-at mint az ez idejűleg legelterjedtebb és legkeresettebb szépirodalmi lapot, mi is a legmelegebben ajánljuk, főleg lapunk női olvasó közönségének figyelmébe. A lap ára: egy évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Megrendelhető Budapesten Nagy-korona-utca 20 szám alatt. Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal azoknak, kik posta útján hozzá fordulnak.

HIREK.

A tanítók nyugdíja. Egy alkalommal lapunk első helyén kimerítően foglalkoztunk e kérdéssel. Most a néptanítókat a kir. adóhivatal fölszólítja, hogy a 300 frton felüli törzsfizetésről az országos nyugdíjalaphoz befizessék a belépési díjat 5%-ot és évi 2%-ot 1875-től kezdve. Tanítóink azonban ezen fizetési többletről már 4 év előtt fizettek a városi tanítói nyugdíjalaphoz belépési 25% és azóta 2%-ot évenként. Miután két felől nem huzhalnak nyugdíjat és rájuk nézve — a belépési díj olesőbb volta miatt — előnyösebb, ha az egész nyugdíjat az államtól kapják: méltányos és jogos volna, hogy a város a tanítói nyugdíjalapot szüntesse be és a nép- és polgári iskolai tanítóknak eddig befizetett illetményeiket származtassa vissza.

Az izr. hitközség képviselőtestületének új lajstroma fekszik előttünk. A névsor néhány tag kivételével igen ügyesen lett összeállítva és már most a képviselőtestület feladata lesz az előjáróságot kebeléből óvatossággal megválasztani. Nehogy a hitközség ezután is egy tudatlan és tapintatlan előjáróság által olyan baklövéseket elkövessen mint eddig. A névsor a következő: Kunetz Mór, Taussig Vilmos, Reinitz Márk, Kunetz Albert, Buchwald Lázár, Löwy M. L., Ziffer D. A., Schönstein Mór, Singer Adolf, Dr. Wiener S. Schluhoff Hermann, Steinitz Kálmán, Freudenberg Márk, Perl Sándor, Halbróhr Adolf, Schwimmer Miksa, Dr. Weisz Ignác, Dr. Vécsei Samu, Buchwald Samu, Milkó Salamon, Dr. Milkó Izidor, Huberth Sámuel, Koch Salamon, Reiter Károly, Müller Ede, Blau Simon, Pollák Jakab, Dr. Szilasi Fülöp, Schossberger József, Dr. Schäffer Mór, Horovics Ignác. Pótlagok: Dr. Domi-

nusz Simon, Spitzer Jakab, Geiger Á mór, Plesz Sámuel, Landesmann Lipót. A sors keze úgy látszik méltó kárpótlásban részesíté az izr. képviselőtestület ügyvédeit, kik ellen nagy létszámuk miatt — 6-an voltak — agitációt fejtett ki az ellenpárt. Nos azt nyerték, hogy most 9-en vannak.

Kossuth ünnepély. Az iparos ifjak művelődési köre f. hó 17-én ünnepli a Balikaféle sórcsarnokban Kossuth 90-ik születésnapját. Ez alkalommal Hirth Lipót szavalja Havas Antal „Kossuth Lajoshoz” Futó Ede Dr. Csillag Károly, „Üzenet Kossuth Lajosnak” című költeményt. Az alkalmi beszéd megtartására Handelsmann Antal kérelmet föl. Az érdekesnek ígérkező program után kezdetét veendi a bál. A részletes műsor később fog kibocsáttatni.

† **Törs Kálmán** az ismert publicista és volt orsz. képviselő, élte 49. évében, hosszas szenvedés után f. hó 1-én meghalt.

Szülők és gyámok figyelmébe. Az újonnan felállított községi polgári fiú-iskola I osztályába jelentkező tanulók a régi törvényeségi épületben (főbejárattól jobbra) f. évi szeptember hó 15-étől kezdve fognak felvételt; a rendes előadások október 1-én veendik kezdetüket. Az 1868. évi 38. t.-c. 69. §-a értelmében felvételt nyer az olyan növendék, aki a népiskola első négy évi folyamát elvégezte, vagy aki a polgári iskolába léphetésre megkívánt ismeretekből a felvételi vizsgát leteszi. Szabadkán 1892. szeptember 1-én. Antunovits Mátyás isksz. elnök.

Meghívó. A szegedi kereskedelmi és iparkamara 1892. évi szeptember hó 7-én d. u. 4 1/2 óraker saját helyiségében tartandó teljes ülésére a kamara összes tagjait ezennel meghívja Az elnökség.

Mandátum vásárlás. Geiger A. Mór ki az izr. litközség képviselőtestületének rendes tagjai névsorából a legutóbbi választáskor csufosan kibukott, több száz forintnyi összeg lefizetése árán Schwimmer Miksa és Koch Salamon képviselőket rábirta hogy javára mondjanak le s így a testületbe a póttagok fellépése után mint rendes tag bejuthasson. Ime a szereplési vágy melovábbja, a mit csak gazdag ember engedhet ugyan meg magának, eljárása azonban a közvélemény ítéletére bizatlik. De kérdjük már most bár Schwimmer az „Izr. gyámolító egyletnek” ajándékozta a neki juttatott 150 frtot, nem nyilvános vesztegetés-e ez, mi a törvényekbe ütközik? Továbbá mit kapott Koch és esetleg hova tette a pénzt?

Értesítés. Városi zenedének: ének-, zongora-, hegedű- és fuvó hangszerek osztályai-ba e hó 5-15-ig lehet beiratkozni a zenede helyiségében (Weinhut-féle ház) mindenkor d. e. 11-12 óráig. Bővebb értesítést ad G a a l F e r e n c z zenede igazgató.

Érdekes színi előadás tartatik városi színházunkban f. hó 9. 10. és 11-én Alleseh Ede vezetése alatt álló bajor passzio-társaság által. Bővebbet a falragaszok által fogunk megtudni. Ajánljuk az előadásokat a műkedvelő közönség b. pártfogásába.

Hűtlen segéd. Somogyi István szegedi szürszabó megbizta segédjét Bauer Pétert hogy a neki átadott szürraktárt az ókanizsai vásárba eladás végett vigye el. A segéd megtartotta a vásárt, de az árult 230 frtot itt Szabadkán és Palicson kevés híjával elverte. A szegedi kapitányság megkeresése folytán elfogatott és átkísértetett.

Rendőrségünk figyelmébe! Állandó rovatá kell már tennünk e felhívást, mert alig múlik nap, melyen többrendbeli panaszt nem

hoznak. A legujabb botrányos és a közegészségi ügyre nézve szomorú értesülésünk az, hogy a városban *privátsintéritelep* létezik, ugyanis a Rókusszobor közelében egy munkás saját házában elhullott lovak nyuzásával foglalkozik. Az így elfolyó vér és piszok az egész vidéken megfertőzteti a levegőt. Rendőrségünk erről nem képes tudomást szerezni?

A pinczeregvesület zászlószentelési ünnepélyén a koszoru lányok és vőfélyek páronkénti sorrendje következőleg állapított meg: 1. Pertich Etti — Fuksz István szegedi kir. törvsz. bíró, 2. Pertich Lili — dr. Kelemen Béla dorozsmai főszolgabíró, 3. Jakobcsics Mariska — Chonen N. helybeli kereskedő, 4. Jakobcsics Irén — dr. Schmier György orvos, 5. Szigethy Ilonka — ifj. Hoffmann József gyógyszerész, 6. Karner Lili — Vermes Lajos tornatanár, 7. Sziebenburger Irén — Lehrer Henrik honvédhadnagy, 8. Schmier Mariska — dr. Perczel János újvidéki törvsz. bíró, 9. Medgyánszky Lenke — Szakács József szegedi vasuti titkár, 10. Csernyus Anna — Hariss György szegedi takp. hivatalnok, 11. Szabados Aranka — Kuthy Béla egyetemi hallgató, 12. Szokola Szerena — Parczel N. szegedi bankhivatalnok, 13. Szokola Anna — dr. Kemecsey Jenő a „Szegedi Híradó” segédszerkesztője, 14. Jecs Vilma — Kovácsy István temesvári kir. táb. hivatalnok, 15. Achátz Ilonka — Jakab Béla vasuti hivatalnok, 16. Váli Irén — Kiss Károly földbirtokos, 17. Hoffmann Anna — dr. Balogh Lajos ügyvéd, 18. Ramberger Ilona — Raisz István kir. adóhiv. gyakornok, 19. Vass Mariska — Mérey Béla gymns. tanuló, 20. Haverda Mariska — Gaczó N. szegedi bankhiv., 21. Lórencz Gizella — Scherer József kereskedő, 22. Kecskés Ilona — Janiga György vaskereskedő, 23. Birkáss Mariska — Hoffbauer Andor hivatalnok, 24. Farkas Mariska — Rieger János szegedi mérnök, 25. Farkas Eta — Hariss János szegedi nagykereskedő, 62. Haverda Ella — Karvázy Pál honvédhadnagy, 27. Frankl Margit — Nagy Péter honvéd százados, 28. Scultety Ilma — dr. Gyuricza Sándor szegedi orvos, 29. Turbók Irma — Boháti Ottó bank hivatalnok, 30. Kossa Teréz — Lichtneckert János hajmóki vendéglős, 31. Kossa Katalin — Csányi János szegedi hivatalnok, 32. Janiga Juliska — Madár Imre esongrádi takp. ellenőr, 33. Döntő Etelka — Galovits László bankhivatalnok, 34. Varga Ilma — Váli Gyula városi mérnök, 35. Magyar Ilonka — Frankl Dezső kir. jbirósági jegyző, 36. Fimpl Terike — dr. Janiga János városi alügyész, 37. Czurda Lenka — Eigner Dezső szegedi jogász, 38. Sárny Szabó Betti — dr. Radány Dezső kir. törvsz. jegyző, Sárny Szabó Nelli — dr. Mammuzsich Bódog ügyvéd, 40. Kaas Antónia — dr. Herczegh Lajos ügyvéd, 41. Rieger Irma — Horváth Ödön városi hivatalnok, 42. Bercesényi Teréz — Decsy Jenő gyógyszerész, 43. Stoczek Camilla — Böhm Ferencz szegedi osztrák-nemzeti bank hivatalnok, 44. Lichtneckert A. — Prokisch Ferencz szegedi bankhivatalnok, 45. Fehér Mariska — Unterreyner N. szegedi bankhivatalnok, 46. Decsy Antónia — Stoczek Bruno gyógyszerész. A felnőttek után az aprópárok középkori díszben, a következők: 1. Fürst Paula — Mérey Béla. 2. Lichtneckert Miczi — Lichtneckert Andorka. 3. Mérey Lenke — Achátz Pista. 4. Horvátovics Rózsika — Mérey Andor.

Tüzeset. Polyakovics Sztánkó Vámtelék pusztla 100 sz. a levő tanyáján a szérűskert ismeretlen okból f. évi aug. 31-én kigyuladt, és leégett. A kárösszeg minetegy 300 frtra tehető. Biztosítva nem volt.

Víz hiány. A mult havi és folytonosan tartó forróság következtében a városi közkutak felmondották a szolgálatot, kiapadtak nincsen viz. — Hol furódik az a nagyon ígért Ártézi kút?

A városi közvágó hidon, közszükségletre f. évi augusztus hóban hatósági felügyelet alatt levágotott 1. Bika: 1. Ökör: 24. Tehén: 143. Egy éven felüli borju: 9. Egyéven aluli: 133 összesen 310 db. Szemben a julius havi fogyasztással 83 dbbal kevesebb vágás történt,

A tokai Cognac gyárnak lapunk mai számában közzételt hirdetésére batorokodunk t. olvasóink b. figyelmét felhívni. Eme gyártmány kitünő orvosi szakférfiak által megvizsgáltatván kifogástalan minőségűnek találtatott, kiállja a versenyt az összes francia gyártmányokkal s így a közönségnek legmelegebben ajánlható.

Kinek kell gulyás? Ez volt az általános kínálat tegnap délután a helybeli vasuti állomáson. Ugyanis Lichtnekert vendéglősnél a katonai parancsnokság részéről kilet adva a rendelet, hogy d. e. 11 óraker érkezendő körb. 300 löny katonaság részére ebédet készítsen. Később a rendelés miután a katonaság ismeretlen okból nem érkezett meg, visszavonatot s így a vendéglős a rengeteg sok gulyást a szegény emberek rendelkezésére bocsátotta. A potya csakhamar elfogyott.

Nyilttér.*)

*) E rovatban közlöttékért nem felelős a Szerk

Fekete fehér és színes selyem szövetek 45 krtól 15 frt 65 krig meterenkint sima és mintázottat (körb. 240 különböző minőség és 2000 külömb. szín és árnyalakban stb.) szétkülid egész ruhára vagy végszáma a Henneberg G. féle selyengyár Zürichben. Levélre 10 kr.

SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

FELELŐS SZERKESZTŐ és LAPTULAJDONOS

A n. é. közönség szives tudomására hozom, hogy a **valutarendezés** folytán beváltás alá kerülő összes **arany** és **ezüst** pénzeket legjutányosabban beváltom.

Egyuttal felajánlom szolgálataimat a bank üzlet körébe vágó minden ügyetre u. m. sorsjegyek, értékpapírok, külföldi pénzek vételére és eladására szelvények beváltására, **váltók leszámítolására**, előleg értékpapírokra stb.

Helyi részvények vételét és eladását jutányosan eszközölöm és ezekre is előleget adok.

Tisztelettel

Kunetz Mór
Kossuth utca.

Városi színház Szabadkán.

Csak 3 előadás!

Pénteken, szombat és vasárnap f. évi septe. 9 10 11-én.

A nagy kiengesztelődési áldozat a Golgothán, Jézus szenvedése és halála.

Előadva: Allesch Ede vezetése alatt álló ó-bajor passio-társaság által.

Van szerencsém a n. é. közönséget és mélyen tisztelt vevőimet előlegesen értesíteni, hogy a **szabadkai Pínozér-egylet zászlószentelési ünnepélyére** szükséglenő

nyakkendők, keztyűk stb.

melyek a *zászlószíneit viselik* és csakis ez ünnepélyre készíttettem, **kizárólag üzletemben lesznek kaphatók.**

Továbbá ajánlom kiválóan nagy választéku raktáromat idényszerű uri divatcikkek és **kalapokban**, valamint mindennemű uri-, női- és gyermek-czipőkben.

Tisztelettel

Sugár Béla.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy valódi **tokaji borokból** finomított

cognacunk

kizárólagos elárúsításával Szabadkán

SUGÁR MANÓ

fűszer és gyarmatáru kereskedő urat biztunk meg, kinél is első orvosi szaktekintélyek által mint kitünő gyógyhatásának elismert **cognacunkból** nagy raktárt tartunk. Gyárvezetőnk évek hosszú során át tanulmányozta a francia cognacok előállítás módját, úgy hogy ma midőn boraink legkitünőbbikét a **Tokajit** használjuk finomításra **cognacunk** bármely francia gyártmánnal a versenyt kiállja.

Elárúsítási raktárunkat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva

kitünő tisztelettel.

Tokaji cognac-gyár
Tokajban.

Kiadó lakások

Első körben, katona-utcában 401 sz. a. bérházban, két külön lakás, mely mindegyike négy szobát a szükséges melléképületekkel tartalmaz, **f. évi október hó 24-től** bérbe kiadó. Bővebben

Molnár Antal,
tulajdonos.

Hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszi, hogy f. évi **szeptember hó 7-én d. e. 9 órakor** 340.57 méter mázsa 1891 évi termésű tinójárás tiszta buza (Waitzen) Pusztai Tinójárás alulírott bérletén a bács-almási kir. közjegyző közbenjöttével fog egy késedelmes vevő rovására és veszélyére nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett eladatni.

Kohn Lipót
tinójárás bérlet.

Árverési hirdetmény

Alulírott zárgondnok által ezennel közhírré tételik, a helyb. kir. törvényszéknél 17242/891 sz. a. zárlatot rendelő végzése folytán Kocsmár Mihály és neje hagyatékához tartozó, a szabadkai 4191. számú tjkvben felvett 8005. és 8309. hr. számú szőlők ugyan ezen tjkvben felvett 9630. hr. számú 3 hold

1200 □ öl napnyugoti és 14251. hr. sz. 2 hold 800 □ öl palicson tuli ugarföld, nemkülönben 17710. c/2 hr. számú 14 hold 467 □ öl, ugy 17716. a/1 hr. számú 11 hold 1350 □ öl keletibai szántóföld a rajta levő laképülettel együtt és végül a szabadkai 17779. számú tjkvben felvett 4777. hr. sz. lakház egy evre hasznóberbe nyilvános árverés útján kiadni fog.

Mely árverés megtartására Csernyus Zsigmond kir. végrehajtó közbejötté mellett, Krenzlein József zárgondnok házában Szabadkán VII. körben határnapul **1892. évi szeptember hó 16-ik napján** délelőtt 10 órája tüzetik ki.

Hová az árverezni kívánok ezennel meghivatnak.

Szabadkán, 1892. évi szeptember hó 2-én.

Krenzlein József,
zárgondnok.

Eladó malaczkok.

Az adai m. kir. földmivessiskola szőke mangalicza sertésnyájából, az idei 110 darabból álló s orbáncz ellen beoltott malacz szaporulati eladó.

Szabadkán az I. körben, Szerdahelyi-utcában 18-ik szám alatt levő

„Arany Sas“

ezimű koresmaházam szabad kézből, örök áron eladó.

Az eladás módozatára nézve megbizottam tek. Kertész Nándor nyugalm. városi tanácsnok ural minden időben értekezhetni.

Száríts Károly.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázó szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr. —
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.,
mindenkor kapható:

Roznófszky Józsefnél Szabadkán.

LANDESMANN LIPÓT

a Nagym. Miniszt. által nyilvánossági joggal felruházott

VI osztályu mag. polgári fiu-iskolája

és

NEVELŐ-INTÉZETE

Szabadkán. (Vojnits Dénes-ház)

a Gálfi-féle gyógyszerár mellett.

Ezen iskola előkészít a keresk. akadémiára, középipartanodára, mintarajz-tanodára, hadapród-isk. és Ludovicium számára; képesít többféle állami hivatalra, vasuti, kereskedelmi, ipari, biztosító és pénzügyintézeteknél való alkalmaztatásra. Folytatólag átléphet a tanuló a gazdasági, erdészeti, állatorvosi közép-intézetekbe. Növendékek *tiszteletes* ellátásban, gondos vallás-erkölcsi nevelésben és rendszeres pótkutatásban részesülnek. *Folytonos felügyelet, mérsékelt díjak. Értesítő kívánatra bármikor.*

Szünetidőben előkészítő tanfolyam.

11-12

NOVÁK G. SZABADKÁN,

I. Kölcsey-utca, 384. szám.

Ajánlja a mai kor igényeinek teljesen megfelelőleg berendezett

márvány, mozaik és csement-ipar telepét.

Elfogad minden e szakmába vágó munkák készítését, u. m.: beton-csatornázás, nedves falak szárazzá tételét, fürdőkádak, vízmedenczék és vizelőket, **márvány, mozaik és csement lapok, különösen öntött csement lépcsők** készítését, mely utóbbiak ugy tartósságuk mint szépségre nézve a valódi márvány-lépcsőkkel versenyeznek.

Asztal és tekeasztal lapok, falburkolások, fehér carrara márványból, valamint másféle márványnemekből, minden színben s mértékben készíttetnek.

Nyomatott KARDOS F. könyvnyomdájában Szabadkán.